

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. mjra Henryka Sucharskiego w Bolesławcu

Program wychowawczo - profilaktyczny na lata 2017-2019

zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej
Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych
im. mjra Henryka Sucharskiego w Bolesławcu
nr **24/2017/2018** z dnia **27.09.2017 r.**

Bolesławiec, 2017 r.

**„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek,
stawał się coraz bardziej człowiekiem”**

Jan Paweł II

Wstęp

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Jego podstawowym założeniem jest budowanie pomostu między edukacją i wychowaniem, a także zintegrowanie oddziaływań wychowawczych oraz profilaktycznych z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w spójną całość.

Poprzez działania wychowawcze szkoła zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, kształtuje umiejętności bycia niezależnym i samowystarczalnym człowiekiem, który odniesie sukces i odpowiedzialnie wnieśli swój wkład w rozwój globalnej społeczności, przygotowuje go do wypełniania obowiązków obywatelskich i rodzinnych w oparciu o zasady wolności, solidarności, tolerancji, sprawiedliwości i demokracji.

I. Akty prawne stanowiące podstawę do opracowania Programu Wychowawczego:

- Konstytucja RP,
- Konwencja Praw Dziecka,
- Europejska Karta Praw Człowieka,
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 z późn. zm.),
- Prawo oświatowe
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami;),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2002r. Nr 6 poz. 69)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Statut Szkoły.

II. Misja wychowawcza szkoły

„Jesteśmy szkołą przyszłości – wychowujemy obywateli świata, którzy umieją sprostać wyzwaniom nowych czasów”.

III. Główne cele wychowania i zadania szkoły:

Celem Szkoły jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia, uczenie samodzielności, odpowiedzialności, współpracy, kształtowanie postawy kreatywności i otwartości na drugiego człowieka, świat i jego problemy.

Szkoła realizuje również działania w dziedzinie kształcenia edukacyjno – zawodowego wspomagając rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania wypadaniu z systemu edukacji.

Zadania Szkoły to:

- wspieranie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju osobowości ucznia, w wymiarze intelektualnym, zdrowotnym, emocjonalnym, interpersonalnym, społecznym, estetycznym, moralnym i duchowym z uwzględnieniem jego dojrzałości, wolności sumienia, wyznania i przekonań,
- dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów,
- przygotowanie ucznia do wartościowego uczestnictwa w życiu kulturalnym, społecznym, duchowym i gospodarczym,
- kształtowanie umiejętności wyboru przyszłej drogi zawodowej zgodnie z własnymi możliwościami i potrzebami rynku,
- budowanie klimatu sprzyjającego pracy i rozwojowi ucznia,
- kształcenie umiejętności ponadprzedmiotowych,
- skoordynowanie oddziaływań wychowawczych rodziców, nauczycieli i środowiska lokalnego, by uczeń pragnął przeżyć swoje życie w sposób piękny i wartościowy,
- motywowanie uczniów do samodoskonalenia,
- kultywowanie tradycji narodowych,

- rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów, ze szczególnym zwróceniem uwagi na umiejętności różnicowania i wybierania pozytywnego, a nie negatywnego stylu życia,
- działania na rzecz wzbogacenia środowiska rodzinnego, ogólnospołecznego i pracy tak, aby odpowiadały one oczekiwaniom i potrzebom ludzi oraz propagowały i wspierały pozytywne style życia,
- kształtowanie właściwej komunikacji interpersonalnej uczniów,
- uświadamianie roli rodziny w wykorzystaniu czasu wolnego przez dziecko,
- wdrażanie i rozwijanie właściwych postaw i relacji między rodzicami i dziećmi,
- rozwijanie związków z pozytywnymi grupami społecznymi oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za grupy, do których uczeń należy,
- umożliwienie wczesnego rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń, dzięki czemu możliwe staje się opracowanie skutecznej strategii przeciwdziałania patologiom, bazującej na rzetelnej znajomości uwarunkowań danych zaburzeń,
- kształtowanie i rozwijanie umiejętności poznawania i rozumienia siebie,
- rozwijanie zainteresowań poprzez koła zainteresowań,
- obniżanie poziomu stresu poprzez kształtowanie umiejętności zaradczych,
- zwiększenie świadomości o miejscach i formach pomocy,
- zwiększenie poczucia własnej wartości.

IV. Postawy kształtowane przez szkołę:

- odpowiedzialność za swoje działania,
- kreatywność i konsekwencja w realizacji działań,
- umiejętność przewidywania skutków podejmowanych działań,
- otwartość na zmiany,
- umiejętność radzenia sobie ze stresem,
- dążenie do ciągłej aktualizacji wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych,
- przestrzeganie tajemnicy zawodowej,
- umiejętność negocjacji warunków porozumień,
- profesjonalizm w działaniu,
- życzliwość i zrozumienie,
- samodzielność,
- gotowość współpracy z innymi,
- umiejętność pracy w zespole,
- dociekliwość poznawcza, twórczość,
- poczucie własnej wartości,
- posługiwanie się nowoczesnymi środkami technicznymi i informacyjnymi,
- dbałość o własne zdrowie i rozwój fizyczny,
- tolerancyjność,

- umiejętność bezpiecznego zachowania się w szkole i poza szkołą,
- umiejętność asertywnego zachowania w grupie rówieśniczej,
- umiejętność oceniania zagrożenia i skutków sytuacji niebezpiecznych,
- właściwa ocena ryzyka wynikającego z uzależnienia od Internetu, gier komputerowych, telewizji, telefonów komórkowych, zakupów, hazardu itp.,
- gotowość niesienia pomocy drugiemu człowiekowi,
- umiejętne dokonywanie samooceny przyjętych wartości i postaw,
- prowadzenie aktywnego, zdrowego stylu życia i uprawianie sportu.

V. Diagnoza sytuacji wychowawczej, potrzeb i możliwości uczniów.

Diagnoza sytuacji wychowawczej przeprowadzona wśród rodziców, uczniów, nauczycieli a także analiza dokumentacji nauczania i wychowania potwierdza złożoność problemów wychowawczych, które szkoła uwzględnia przy formułowaniu celów i zadań programu wychowawczego.

Problemy te dotyczą głównie:

- brak konstruktywnego i stabilnego poczucia własnej wartości,
- braku motywacji do nauki (brak systematyczności w nauce i umiejętności koncentracji na lekcjach, wagi, zła frekwencja przy akceptacji rodziców),
- uzależnień (alkohol, papierosy, substancje psychoaktywne, internet i inne),
- braku zainteresowania niektórych rodziców sprawami dziecka,
- samotnego wychowywanie przez jednego z rodziców,
- trudnej sytuacji materialnej w domu ucznia,
- braku odpowiedzialności za własne postępowanie i własną edukację,
- niewystarczającego przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych,
- lekceważenia obowiązków szkolnych (moda na „nieuczenie się”, zła organizacja czasu pracy, brak znajomości technik uczenia się; taki stan rzeczy prowadzi do nieuzasadnionej absencji, wagarów, spóźnień; część uczniów jednak twierdzi, że młodzież bardzo przejmując się swoimi osiągnięciami szkolnymi.

Opracowując założenia Programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły skoncentrowano się zatem głównie na osiągnięciu pełnej dojrzałości w sferze:

- psychicznej - stworzeniu środowiska wszechstronnego rozwoju osobowego zapewnieniu pomocy psychologicznej, pedagogicznej i indywidualnej opieki wychowawczej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji emocjonalnej i życiowej,
- fizycznej - zdobyciu przez wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia
- społecznej - uczeniu szacunku dla dobra wspólnego, jako postawy życia w społeczności lokalnej i w naszym kraju, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, wdrażaniu uczniów do samodzielności, pomaganiu

uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji, przygotowaniu do aktywnego udziału w życiu społecznym,

- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości , budowaniu pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

VI. Absolwent ZSOiZ to człowiek:

- wyposażony w wiedzę i użyteczne w życiu umiejętności:
 - komunikacji w języku polskim i obcym,
 - wyszukiwania i analizowania informacji,
 - posługiwania się technologią informacyjną,
- gotowy do wzięcia na siebie odpowiedzialności za swoją przyszłość,
- z szacunkiem odnoszący się do swego państwa i dbający o jego dobro,
- szanujący polskie dziedzictwo kulturowe i otwarty na wartości kultur Europy,
- przygotowany do wypełniania swych obowiązków rodzinnych i obywatelskich,
- odpowiedzialny za swoje zdrowie,
- troszczący się o czystość środowiska naturalnego,
- szanujący godność własną i drugiego człowieka,
- operatywny i przedsiębiorczy,
- kierujący się w życiu takimi zasadami, jak: punktualność, systematyczność, wolność, demokracja, sprawiedliwość, tolerancja itp.,
- propagujący właściwą kulturę i zachowanie na co dzień,
- wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- znający skutki podejmowania zachowań ryzykownych,
- potrafiący oceniać zagrożenia i skutki sytuacji niebezpiecznych,
- niosący pomoc drugiemu człowiekowi,
- umiejący dokonywać oceny samooceny własnych wartości i postaw,
- znający korzyści wynikające z prowadzenia aktywnego, zdrowego stylu życia i uprawiania sportu.

VII. Realizacja zadań Programu wychowawczo - profilaktycznego

Cele i zadania wychowawcze przyjęte przez szkołę realizowane są na wszystkich zajęciach edukacyjnych i obejmują działania wychowawcze i profilaktyczne zaprojektowane w tematycznych programach wychowawczych, zajęciach pozalekcyjnych, spotkaniach, imprezach i uroczystościach szkolnych oraz w pracy nauczycieli pełniących obowiązki wychowawców.

Skoncentrowane są na:

- wspomaganiu rozwoju ucznia – zaspokajaniu potrzeb, budowaniu pozytywnych relacji uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzic, rozwijaniu potencjału młodych ludzi,

- kształtowaniu postaw i zachowań powszechnie uważanych za pożądane, wzmacnianie postaw prospołecznych,
- korekcję deficytów powstałych we wcześniejszym procesie wychowania.

Opracowany Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły ujmuje ucznia - wychowanka w sposób indywidualny, a jednocześnie integralny oddziałując poprzez sferę intelektualną, moralną, społeczną, emocjonalną, duchową i zdrowotną. Umożliwia zmienianie się w zaplanowanym wspólnie przez wychowawców i nauczycieli oraz rodziców i samych uczniów kierunku. Pomaga w przekształceniu sposobów postrzegania świata kształtowaniu uczuć moralnych i estetycznych, postaw społecznych i przekonań oraz zapewnia wszechstronne kształtowanie osobowości i samorealizacji.

Działania profilaktyczne są najskuteczniejszą formą zapobiegania różnego typu zachowaniom negatywnym. Profilaktyka wspiera proces pełnego zdrowia poprzez umożliwienie ludziom uzyskania pomocy potrzebnej im do przeciwstawienia się trudnościom życiowym. W ramach profilaktyki szkolnej zorganizowano dwa nurty działań:

- stworzenie warunków, w których człowiek może realizować siebie, rozwijać swoje możliwości, poszukiwać własnej tożsamości, a więc w efekcie stawać się człowiekiem zdrowym fizycznie, psychicznie i duchowo,
- likwidowanie czynników szkodliwych dla zdrowia, takich jak: stresy psychiczne, uzależnienia, zagrożenie wpływem negatywnych wzorców zachowań, przemocą. Obie te części są komplementarne.

Działania profilaktyczne powinny być zatem częścią systemu społecznego, w którym istnieje pozytywne współdziałanie osób poddanych procesowi profilaktycznemu oraz osób go realizujących. Punktem wyjścia w opracowaniu niniejszego programu wychowawczo - profilaktycznego była diagnoza środowiska szkolnego, jego potrzeb, wpływów, którym podlega oraz etapu rozwojowego uczniów. Rozpoznając kierunek zagrożeń cywilizacyjnych przyjęto jako zasadę konieczności chronienia osób narażonych na działanie czynników ryzyka, więzi międzyludzkich wewnątrz szkoły i rodzinnym domu. Program uczy prawdy o świecie i inspirowanie do twórczej pracy nad otaczającą nas rzeczywistością. daje wskazówki jak żyć i właściwie postępować, jak unikać tego co złe, jak natchnąć uczniów optymizmem i wiarą we własne możliwości.

Program wychowawczo – profilaktyczny będzie realizowany poprzez:

- obserwację zachowań uczniów,
- analizę dokumentacji uczniów,
- rozmowy indywidualne z uczniem,
- rozmowy indywidualne z rodzicem/opiekunem,
- lekcje/warsztaty z pedagogiem,
- lekcje z wychowawcą,
- lekcje z wychowania do życia w rodzinie,
- lekcje przedmiotowe,
- zajęcia sportowe,
- spotkania z przedstawicielami organizacji i instytucji współpracujących ze szkołą,
- udział w konkursach, debatach, prelekcjach,
- zebrania z rodzicami,
- imprezy szkolne i międzyszkolne,

- zajęcia z pielęgniarką szkolną,
- udział w akcjach i programach z zakresu profilaktyki, w szczególności realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych,
- realizację programów profilaktycznych: Stres pod kontrolą, Ars, czyli jak dbać o miłość, STOP HCV, Wybierz życie – pierwszy krok,
- pedagogizację rodziców poprzez spotkania z wychowawcami, pedagogiem, specjalistami np. ds. nieletnich, lekarzem (co najmniej raz w roku),
- rady szkoleniowe dla nauczycieli,
- współpraca z instytucjami pozaszkolnymi takimi, jak:
 - Komenda Powiatowa Policji,
 - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
 - Poradnia Zdrowia Psychicznego,
 - Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii,
 - Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej,
 - Bolesławiecki Ośrodek Kultury Międzynarodowe Centrum Ceramiki,
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
 - Straż Miejska.

TECHNIKUM

Cele i zadania wychowawczo - profilaktyczne w klasach pierwszych

Cel ogólny wychowania: Integracja – „Nie jestem sam, jestem członkiem grupy”

Cele	Zadania	Osoba odpowiedzialna
<p>Cel 1. Poznanie środowiska ucznia. Integracja zespołu klasowego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie środowiska rodzinnego i lokalnego (ankieta). 2. Poznanie indywidualnych cech psychicznych ucznia. 3. Objęcie opieką uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (uczniów u których występuje: trudność w dostosowaniu się do warunków szkolnych, dysleksja, dysortografia, słaba pamięć, i inne, a także posiadających szczególne uzdolnienia). 4. Uświadomienie zmian fizycznych i psychicznych okresu dojrzewania – indywidualne tempo rozwoju. 5. Poznanie źródeł trudności w postępowaniu wychowawczym, jeśli takie występują. 	<p>pedagog, wychowawca, nauczyciele, szczególnie nauczyciele języka polskiego, rodzice, pielęgniarka, psycholog</p>

	<p>6. Zorganizowanie zajęć integracyjnych.</p> <p>7. Praca z uczniem mającym problemy z integracją.</p> <p>8. Kształtowanie poczucia tożsamości ze szkołą.</p>	
<p>Cel 2. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich</p>	<p>1. Obchody świąt i pielęgnowanie tradycji: - święto szkoły (dzień patrona), - święta narodowe, - wigilia klasowa, - apele świąteczne.</p> <p>2. Poznawanie i wypracowywanie tradycji Szkoły i patrona Szkoły.</p> <p>3. Budowanie szacunku dla symboli narodowych, religijnych i miejsc pamięci.</p> <p>4. Poznawanie systemów ochrony praw człowieka w Polsce i na świecie.</p> <p>5. Moja Mała Ojczyzna – powiat bolesławiecki jako organ prowadzący szkołę. Zapoznanie uczniów ze strukturą i zadaniami Starostwa Powiatowego w Bolesławcu.</p>	<p>wychowawca, pedagog</p>
<p>Cel 3. Przygotowanie do świadomego uczestnictwa w życiu szkoły.</p>	<p>1. Zapoznanie z regułami i normami zachowań: - postępowania w kontaktach międzyludzkich, - zasad wyglądu zewnętrznego, - zachowań na lekcji, przerwie, na ulicy, apelach, w bibliotece, rajdach, wycieczkach, zawodach, - koniecznością sprawowania opieki nad salą, szatnią oraz obowiązkiem pozostawiania po sobie porządku.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności pracy grupowej.</p> <p>3. Zapoznanie z prawami i obowiązkami społeczności uczniowskiej: - Statutem Szkoły, - Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, - Programem wychowawczo – profilaktycznym.</p> <p>4. Obowiązujące procedury.</p> <p>5. Uświadamianie odpowiedzialności wynikających z konieczności przestrzegania norm prawnych, etyczno - moralnych i obyczajowych.</p>	<p>wychowawca, dyrektor, opiekun Samorządu Uczniowskiego, uczniowie</p>
<p>Cel 4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych.</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z istniejącymi zagrożeniami i sposobem radzenia sobie z nimi.</p> <p>2. Styl życia i jego związek ze zdrowiem i chorobą.</p> <p>3. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa</p>	<p>pedagog, wychowawca, katecheta, policjant,</p>

<p>Profilaktyka uniwersalna: wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia, wzbudzanie zainteresowań jako alternatywna pozytywna forma działalności zaspokajająca ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.</p>	<p>w różnych warunkach, a także z zasadami udzielania pierwszej pomocy w przypadkach zagrożenia zdrowia i życia.</p> <p>4. Informowanie o sposobach zapobiegania chorobom: - zachęcanie do dbania o siebie, - sposoby zachowań zapobiegające infekcjom, - badania kontrolne,</p> <p>5. Wdrażanie do aktywnego wypoczynku.</p> <p>6. Krytyczna analiza wartości oferty mediów i dokonywania właściwego wyboru w korzystaniu ze środków masowej komunikacji.</p> <p>7. Przeprowadzanie cyklicznych diagnoz dotyczących bezpieczeństwa i zagrożeń.</p>	<p>lekarz, rodzice, pielęgniarka</p>
<p>Cel 5. Pomoc uczniowi w przezwyciężeniu problemów osobistych i szkolnych. Sposoby eliminowania napięć psychicznych</p>	<p>1. Określanie sytuacji burzących ład emocjonalny, 2. Szukanie sposobów panowania nad uczuciami i emocjami, 3. Określanie sposobów skutecznego eliminowania napięć psychicznych, 4. Ocenianie zachowania i efektów działań własnych i cudzych.</p>	<p>pedagog, wychowawca, psycholog,</p>
<p>Cel 6. Kształtowanie człowieka kulturalnego, świadomie uczestniczącego w życiu kulturalnym.</p>	<p>1. Zachęcanie do uczestnictwa w uroczystościach i życiu kulturalnym. 2. Umiejętność korzystania z różnorodnych źródeł informacji. 3. Kształcenie umiejętności poprawnego i kulturalnego wypowiedzania się. 4. Rozbudzanie odpowiedzialności za swój rozwój intelektualny. 5. Kształcenie postawy obowiązkowości i punktualności. 6. Edukacja teatralna. 7. Przygotowanie do świadomego</p>	<p>nauczyciele, dyrektor, wychowawca, bibliotekarz, opiekun Samorządu Uczniowskiego,</p>

	<p>i odpowiedzialnego uczestniczenia w kulturze.</p> <p>8. Kształtowanie postaw szacunku dla polskiego i europejskiego dziedzictwa kulturowego w związku z globalizacją kultury masowej.</p> <p>9. Kształcenie i utrwalenie nawyków kulturalnego obcowania z książkami i innymi nośnikami informacji.</p>	
<p>Cel 7. Wdrażanie uczniów do pracy zespołowej</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie.</p> <p>2. Uświadomienie uczniom potrzeby więzi społecznej.</p> <p>3. Tworzenie rocznego planu pracy zespołu klasowego z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań i potrzeb uczniów.</p> <p>4. Ponoszenie odpowiedzialności za efekty pracy zespołowej.</p> <p>5. Udział uczniów w pracy Samorządu Uczniowskiego.</p> <p>6. Formy i znaczenie pomocy koleżeńskiej.</p> <p>7. Kształtowanie postawy szacunku do siebie i otoczenia.</p>	<p>wychowawca, dyrektor, nauczyciele, pedagog, opiekun Samorządu Uczniowskiego,</p>
<p>Cel 8. Wdrażanie do rozwijania zainteresowań i zamiłowań.</p>	<p>1. Zachęcanie do uczestnictwa w różnych kołach zainteresowań.</p> <p>2. Zachęcanie do uczestnictwa w różnorodnych konkursach, zawodach i olimpiadach.</p> <p>3. Pielęgnowanie zwyczajów organizowania różnych akcji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekologicznych, - promocyjnych, - rekreacyjno - rozrywkowych, - kulturalnych, - charytatywnych. <p>4. Zachęcanie i wskazywanie sposobów rozwijania zainteresowań i zamiłowań.</p> <p>5. Stworzenie warunków do prezentacji swoich zainteresowań.</p> <p>6. Kształtowanie postawy szacunku wobec zainteresowań.</p> <p>7. Promowanie sukcesów uczniowskich oraz zachęcanie ich do wyznaczenia celów</p>	<p>dyrektor, wychowawca, nauczyciele, pedagog, katecheta, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski,</p>

	i ich realizacji.	
Cel 9. Profilaktyka selektywna: dostarczanie rzetelnej, obiektywnej wiedzy o zagrożeniach – kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu ryzykownych zachowań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 2. Rozwijanie umiejętności redukcji stresu doraźnego i długofalowego. 3. Przekazanie uczniom wiedzy i umiejętności w zakresie sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami, poszukiwania źródeł agresji. 4. Powody dla których młodzież sięga po narkotyki i dopalacze (film edukacyjny, wykłady, warsztaty, włączenie uczniów w akcję ogólnokrajową - Światowy dzień walki z AIDS, przygotowanie gazetki profilaktycznej o charakterze ostrzegawczym) 	wychowawca, pedagog, nauczyciele, terapeuta

Oczekiwane efekty oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych:

Uczeń:

- ponosi odpowiedzialność za swoje postępowanie,
- ma poczucie przynależności do zespołu klasowego, społeczności szkolnej i doświadcza współodpowiedzialności za działania własne i grupy,
- zna i przestrzega obowiązujące prawa i obowiązki szkolne oraz powszechnie przyjęte normy i obyczaje,
- wykazuje się odpowiednią kulturą zachowania i języka,
- umie współdziałać w celu zharmonizowania działań, dążeń i interesów,
- planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań,
- dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań,
- kieruje wykonaniem przydzielonych zadań,
- ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań,
- wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy.

Cele i zadania wychowawcze w klasach drugich

Cel ogólny wychowania: Kształtowanie człowieka przygotowanego do życia i otwartego na świat i jego problemy.

Cele	Zadania	Osoba odpowiedzialna
Cel 1. Przygotowanie uczniów do zdawania matury i egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie zajęć dodatkowych z wybranych przedmiotów. 2. Organizowanie próbnych egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy
Cel 2. Wychowanie w duchu patriotyzmu i poczucia tożsamości narodowej i regionalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie ważnych wydarzeń związanych z tradycją i kulturą regionu. 2. Zapoznanie z historią Bolesławca i jego najwybitniejszymi przedstawicielami. 3. Główne zabytki przyrody i architektury w Bolesławcu i okolicach. 4. Elementy dziejów kultury regionalnej, regionalne tradycje, obyczaje i zwyczaje, muzyka. 	wychowawca, nauczyciele
Cel 3. Rozwijanie wartościowych postaw społecznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyrabianie właściwego stosunku do otoczenia i współodpowiedzialność za wyniki działań. 2. Wyrabianie umiejętności i współdziałania w klasie, szkole, pracy. 3. Ponoszenie odpowiedzialności za cudzą i społeczną własność. 4. Korygowanie niewłaściwych postaw, nawyków oraz przyzwyczajzeń. 5. Pielęgnowanie wartościowych uczuć: koleżeństwa, przyjaźni, życzliwości itp. 6. Wychowanie w duchu poszanowania godności innych osób. 7. Kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności kulturowej, religijnej, narodowej i światopoglądowej. 	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, opiekun Samorządu Uczniowskiego, pedagog

<p>Cel 4. Estetyka i kultura życia codziennego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształcenie umiejętności panowania nad językiem wypowiedzi w różnych sytuacjach. 2. Mobilizowanie uczniów do dbałości o wygląd zewnętrzny. 3. Kształtowanie właściwej estetyki wewnętrznej (obraz samego siebie). 4. Promowanie postaw kulturalnego zachowania się. 5. Utrzymywanie porządku i ładu w otoczeniu. 6. Budzenie wrażliwości uczniów na wartości estetyczne. 7. Kształtowanie odpowiedzialności za estetykę i kulturę życia codziennego. 8. Kształtowanie postawy szacunku w stosunku do siebie i innych ludzi. 	<p>dyrektor, wychowawca, nauczyciele, pedagog, katecheta, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski,</p>
<p>Cel 5. Uczestnictwo we współgospodarowaniu szkołą</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzenie młodzieży zadań związanych z funkcjonowaniem szkoły i egzekwowanie odpowiedzialności za uzyskiwane efekty. (zagospodarowanie sal lekcyjnych, obsługa radiowęzła, prowadzenie gazetki szkolnych, itp.). 	<p>pedagog, dyrektor wychowawcy, nauczyciele, opiekun SU,</p>
<p>Cel 6. Współpraca ze społecznością lokalną</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności uczestnictwa w różnych formach działalności społeczności lokalnej. 2. Kształtowanie umiejętności współpracy z różnymi instytucjami. 3. Poszukiwanie nowych różnorodnych form współdziałania dla dobra społeczności lokalnej. 	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog</p>
<p>Cel 7. Kształtowanie człowieka wrażliwego na potrzeby innych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwienie na potrzeby innych. 2. Propagowanie idei wolontariatu. 3. Angażowanie uczniów w organizację akcji charytatywnych. 	<p>wychowawca, dyrektor, nauczyciele, pedagog, opiekun SU</p>
<p>Cel.8 Profilaktyka uniwersalna: wspomaganie wszechstronnego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie możliwości udziału młodzieży w kołach zainteresowań, zajęciach pozalekcyjnych, wspieranie uczniów uzdolnionych. 2. Wspieranie rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. 	<p>wychowawca, pedagog, nauczyciele, terapeuta</p>

<p>rozwoju ucznia, wzbudzenie zainteresowań jako alternatywna pozytywna forma działalności zaspokajająca ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.</p>	<p>3. Uczenie krytycznego spojrzenia na media i reklamy. 4. Wychowanie zdrowotne. 5. Poznawanie zasad racjonalnego odżywiania się, higieny pracy i wypoczynku.</p>	
<p>Cel 9. Profilaktyka selektywna: dostarczanie rzetelnej, obiektywnej wiedzy o zagrożeniach – kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu ryzykownych zachowań</p>	<p>1. Etapy procesu uzależniania od nikotyny. 2. Palenie papierosów-jak sobie radzić z presją środowiska. Znaczenie asertywności w walce z nałogiem nikotynowym: - odmawianie w sytuacji nacisku grupowego, - uczenie się zachowań stanowczych. 3. Szkodliwy wpływ alkoholu na organizm człowieka. Natychmiastowe i odroczone skutki nadużywania alkoholu propozycji związanej z nadużywaniem alkoholu. 4. Jak reagować na zjawisko przemocy? Instytucje zajmujące się problemami przemocy. Procedura Niebieskiej Karty. 5. Pomoc uczniom, przejawiającym zachowania agresywne. 6. Poznawanie zagrożeń cywilizacyjnych - uzależnienie od Internetu, telefonu, gier komputerowych.</p>	<p>wychowawca, pedagog, nauczyciele, terapeuta</p>

Oczekiwane efekty oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych:

Uczeń:

- ponosi odpowiedzialność za swoje czyny,
- uczestniczy we współgospodarowaniu szkołą,

- nabywa umiejętności współpracy ze społecznością lokalną,
- rozwija własne zainteresowania i zamiłowania, dąży do osiągnięcia sukcesu,
- aktywnie uczestniczy w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- wykazuje postawę patriotyczną,
- jest wrażliwy na potrzeby innych,
- ponosi odpowiedzialność za wybrany styl życia.

Cele i zadania wychowawcze w klasach trzecich

Cel ogólny wychowania: Kształtowanie przedsiębiorczości w sferze życia zawodowego.

Cele	Zadania	Osoba odpowiedzialna
Cel 1. Przygotowanie uczniów do zdawania matury i egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie zajęć dodatkowych z wybranych przedmiotów. 2. Organizowanie próbnych egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy
Cel 2. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpajanie postawy patriotycznej wobec symboli narodowych. 2. Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym kraju. 3. Integracja europejska – jej znaczenie dla rozwoju gospodarczego i kulturowego kraju. 4. Planowanie wycieczek w miejsca pamięci i kultury narodowej. 5. Zapoznanie uczniów z podstawowymi przepisami i prawami o charakterze antykorupcyjnym obowiązującymi w państwie demokratycznym 	nauczyciele, wychowawcy, pedagog
Cel 3. Edukacja ekonomiczna i europejska.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budzenie i rozwijanie wśród uczniów zainteresowań problemami ekonomicznymi. 2. Propagowanie kultury ekonomicznej, racjonalnych zasad gospodarowania 	dyrektor, wychowawca, nauczyciele, pedagog,

	<p>oraz kierunków rozwoju polskiej gospodarki na tle tendencji światowych.</p> <p>3. Edukacja europejska poprzez kontakty ze środowiskiem lokalnym i szkołami partnerskimi.</p> <p>4. Rozwijanie przedsiębiorczości wśród uczniów we wszystkich dziedzinach życia.</p>	<p>Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski,</p>
<p>Cel 4. Kształtowanie umiejętności oceny swoich działań.</p>	<p>1. Sposoby oceny efektów własnych działań i umiejętność wyciągania wniosków na przyszłość.</p>	<p>wychowawca, nauczyciele, pedagog</p>
<p>Cel 5. Wyposażenie ucznia w kompleksową wiedzę i umiejętności pozwalające mu na prawidłowe funkcjonowanie w społeczności lokalnej, ogólnopolskiej i europejskiej oraz umożliwienie mu zaistnienia na rynku pracy.</p>	<p>1. Dostosowanie procesu dydaktycznego i wychowawczego do potrzeb ucznia oraz wymogów i standardów edukacyjnych polskich i europejskich.</p> <p>2. Zapewnienie uczniom dostępu do różnorodnych, nowoczesnych źródeł informacji oraz wspomaganie ich w pozyskiwaniu wiedzy.</p> <p>3. Zapewnienie bogatego wyposażenia bazy szkolnej umożliwiające nowoczesne nauczanie.</p>	<p>wychowawca, nauczyciele, pedagog</p>
<p>Cel 6. Kształtowanie poczucia estetyki i postaw proekologicznych</p>	<p>1. Selektywna zbiórka odpadów.</p> <p>2. Różnorodność biologiczna i znaczenie jej ochrony.</p> <p>3. Kształtowanie postaw odpowiedzialności</p> <p>4. za środowisko naturalne.</p>	<p>wychowawca, pedagog</p>
<p>Cel 7. Kształtowanie umiejętności podejmowania ważnych decyzji życiowych związanych z planowaniem</p>	<p>1. Kształtowanie postaw odpowiedzialności, akceptacji i szacunku wobec ciała i płci.</p> <p>2. Kształtowanie właściwych postaw wobec rodzicielstwa i związanej z nią płodności.</p> <p>3. Zachęcanie uczniów do odpowiedzialnego podejścia do miłości, wierności oraz uczciwości.</p> <p>4. Kształcenie odpowiedzialności za przyjęte</p>	<p>wychowawca, pedagog, nauczyciele</p>

życia rodzinnego.	postawy życiowe.	
Cel 8. Profilaktyka selektywna: dostarczanie rzetelnej, obiektywnej wiedzy o zagrożeniach – kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu ryzykownych zachowań	1. Alkoholizm w rodzinie – współzależnienie, schemat postępowania. 2. Asertywność w sytuacji pojawienia się propozycji związanej z nadużywaniem alkoholu. 3. Drobne przestępstwa – odpowiedzialność karna. 4. Podstawowe informacje o sektach. 5. Wczesna inicjacja seksualna (niski poziom wiedzy i uświadomienia, ciekawość, moda na "dorosłość", wpływ grupy rówieśniczej, uległość, brak znajomości zachowań asertywnych).	wychowawca, pedagog, nauczyciele, terapeuta

Oczekiwane efekty oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych.

Uczeń:

- odpowiada za prezentowaną postawę życiową,
- odpowiada za właściwą ocenę efektów pracy,
- jest przygotowany do pełnienia roli pracownika,
- posiada poczucie estetyki,
- jest przygotowany do pełnienia ról społecznych,
- potrafi ocenić swoje działania,
- interesuje się sytuacją ekonomiczną w Polsce i na świecie.

Cele i zadania wychowawcze w klasach czwartych

Cel ogólny wychowania: Kształtowanie aktywnej postawy w wyborze drogi życiowej.

Cele	Zadania	Osoba odpowiedzialna
Cel 1. Przygotowanie uczniów do zdawania matury i egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.	1. Lekcje z wychowawcą; zapoznanie z zasadami przeprowadzania egzaminów końcowych. 2. Organizowanie zajęć dodatkowych z wybranych przedmiotów. 3. Organizowanie próbnych egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. 4. Udział maturzystów w warsztatach prowadzonych przez pedagoga na temat	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy

	umiejętności radzenia sobie ze stresem na egzaminie.	
Cel 2. Kształtowanie postawy gotowości do dalszego kształcenia lub podjęcia pracy zawodowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształcenie umiejętności uczenia się i zdobywania informacji. 2. Przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji o dalszym kształceniu. 3. Cele długo- i krótkoterminowe – umiejętność wyznaczania i realizacja. 4. Orientacja zawodowa. 5. Planowanie dalszej edukacji. 6. Wyznaczanie ścieżki kariery zawodowej. 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy
Cel 3. Pomoc w usamodzielnianiu się	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie aktywnej postawy na rynku pracy. 2. Przygotowanie do podjęcia pracy. 3. Współpraca z lokalnym Urzędem Pracy. 4. Uświadomienie możliwości dalszego kształcenia, doksztalcania, przekwalifikowania się. 	pedagog, wychowawca,
Cel 4. Kształtowanie umiejętności publicznego wypowiedzania się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności publicznego prezentowanie swojej osoby: <ul style="list-style-type: none"> - autoprezentacja, - zachowania asertywne, - wypowiedzanie sądów, opinii, - podejmowanie decyzji. 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog
Cel 5. Modyfikowanie celów swoich działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalanie przyczyn zmian w przyjętym działaniu. 2. Rozróżnianie świadomego zaniechania swoich zamierzeń, a racjonalnym wyborem drogi życiowej. 3. Kształtowanie odpowiedzialności za swoje działania i podejmowane decyzje. 	nauczyciele, pedagog, wychowawcy

Oczekiwane efekty oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych:

Uczeń:

- odpowiada za właściwy wybór drogi życiowej,
- zna możliwości dalszego kształcenia, doksztalcania przekwalifikowania,
- odpowiedzialnie korzysta ze środków technologii informacyjnej,
- rozumie sens dalszego kształcenia się, doksztalcania i przekwalifikowania się,

- potrafi wypowiadać się publicznie,
- potrafi modyfikować swoje działania.

BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA (3-letnia)

Cele i zadania wychowawcze w klasach pierwszych

Cel ogólny wychowania: Integracja – „Wzajemne poznanie się uczniów w klasie”

Cele	Zadania	Osoba odpowiedzialna
Cel 1. Przygotowanie do uczestnictwa w życiu szkoły.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami i obowiązkami społeczności uczniowskich: <ul style="list-style-type: none"> - Statut Szkoły - regulamin klasyfikowania, oceniania i promowania do klasy następnej, - regulamin pomocy materialnej dla młodzieży, zasady i tryb wyróżniania i nagradzania oraz karania. 2. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie. 	wychowawca, pedagog
Cel 2. Poznanie nowych uczniów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie ankiet badających sytuację życiową i rodzinną. 2. Organizowanie spotkań integracyjnych. 3. Przeprowadzenie zajęć z twórczej komunikacji. 	pedagog, wychowawca, nauczyciele
Cel 3. Uczeń zna normy dobrego zachowania i według nich postępuje.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wypracowanie wspólnego systemu wartości obowiązującego w szkole. 2. Nauczanie godnego zachowania podczas obchodów świąt narodowych, środowiskowych, szkolnych. 3. Nauczanie poszanowania pracy innych i właściwego korzystania z wyposażenia szkoły i mienia społecznego. 	pedagog, wychowawca, psycholog
Cel 4. Uczeń jest świadomy zagrożeń współczesnego świata.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z istniejącymi zagrożeniami. 2. Przekazanie informacji o zasadach bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią jak można pomóc sobie i innym w różnych sytuacjach życiowych. 3. Wpływ stylu życia na organizm człowieka. 	pedagog wychowawca, katecheta, policjant, lekarz, rodzice, pielęgniarka

	4. Krytyczna analiza wartości oferty mediów i dokonywania właściwego wyboru w korzystaniu ze środków masowej komunikacji.	
Cel 5. Uczeń zna sposoby eliminowania napięć psychicznych	1. Wdrażanie do pracy mającej na celu : - określanie sytuacji burzących ład emocjonalny, - szukanie sposobów panowania nad uczuciami i emocjami, - określeniu sposobów skutecznego wypoczynku psychicznego, - umiejętności oceniania zachowania i efektów działań własnych i cudzych.	pedagog, wychowawca, psycholog
Cel 6. Wdrażanie uczniów do pracy zespołowej	1. Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie. 2. Uświadomienie uczniom potrzeby więzi społecznej. 3. Tworzenie rocznego planu pracy zespołu klasowego z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań i potrzeb uczniów. 4. Ponoszenie odpowiedzialności za efekty pracy zespołowej. 5. Udział uczniów w pracy Samorządu Uczniowskiego. 6. Formy i znaczenie pomocy koleżeńskiej. 7. Kształtowanie postawy szacunku do siebie i otoczenia.	wychowawca, dyrektor, nauczyciele, pedagog, opiekun Samorządu Uczniowskiego,
Cel 7. Profilaktyka selektywna: dostarczanie rzetelnej, obiektywnej wiedzy o zagrożeniach – kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu ryzykownych zachowań	1. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 2. Rozwijanie umiejętności redukcji stresu doraźnego i długofalowego. 3. Przekazanie uczniom wiedzy i umiejętności w zakresie sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami, poszukiwania źródeł agresji. 4. Powody dla których młodzież sięga po narkotyki i dopalacze(film edukacyjny, wykłady, warsztaty, włączenie uczniów w akcję ogólnokrajową- Światowy dzień walki z AIDS, przygotowanie gazetki profilaktycznej o charakterze ostrzegawczym).	wychowawca, pedagog, nauczyciele, terapeuta

<p>Cel 8. Kształtowanie postaw prozdrowotnych. Profilaktyka uniwersalna: wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia, wzbudzanie zainteresowań jako alternatywna pozytywna forma działalności zaspokajająca ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.</p>	<p>1. Zapoznavanie uczniów z istniejącymi zagrożeniami i sposobem radzenia sobie z nimi. 2. Styl życia i jego związek ze zdrowiem i chorobą. 3. Zapoznavanie z zasadami bezpieczeństwa w różnych warunkach, a także z zasadami udzielania pierwszej pomocy w przypadkach zagrożenia zdrowia i życia. 4. Informowanie o sposobach zapobiegania chorobom: - zachęcanie do dbania o siebie, - sposoby zachowań zapobiegające infekcjom, - badania kontrolne, 5. Wdrażanie do aktywnego wypoczynku. 6. Krytyczna analiza wartości oferty mediów i dokonywania właściwego wyboru w korzystaniu ze środków masowej komunikacji. 7. Przeprowadzanie cyklicznych diagnoz dotyczących bezpieczeństwa i zagrożeń.</p>	<p>pedagog, wychowawca, katecheta, policjant, lekarz, rodzice, pielęgniarka</p>
---	---	---

Oczekiwane efekty oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych.

Uczeń:

- ma poczucie przynależności do zespołu klasowego, społeczności szkolnej i doświadcza współodpowiedzialności za działania własne i grupy,
- szanuje dorosłych, okazuje im to w słowach i działaniach,
- nie używa wulgaryzmów, zachowuje się grzecznie wobec dorosłych, młodszych rówieśników,
- potrafi rozpoznać sytuacje korzystne dla jego rozwoju i zdrowia,
- ponosi odpowiedzialność za swoje postępowanie,
- współtworzy i respektuje normy grupowe,
- potrafi świadomie korzystać ze środków technologii informacyjnej,
- odpowiada za właściwy wybór drogi życiowej.

Cele i zadania wychowawcze w klasach drugich

Cel ogólny wychowania: Kształtowanie wartościowych postaw zawodowych i społecznych.

Cele	Zadania	Osoba odpowiedzialna
Cel.1 Wychowanie w duchu patriotyzmu i poczucia tożsamości narodowej i regionalnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie historii, ciekawych ludzi i problemów miasta. 2. Elementy dziejów kultury regionalnej, regionalne tradycje, obyczaje i zwyczaje, muzyka. 	wychowawca, nauczyciele
Cel 2. Kształtowanie umiejętności podejmowania ważnych decyzji życiowych związanych z planowaniem życia rodzinnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw odpowiedzialności, akceptacji i szacunku wobec ciała i płci. 2. Kształtowanie właściwych postaw wobec rodzicielstwa i związanej z nią płodności. 3. Zachęcanie uczniów do odpowiedzialnego podejścia do miłości, wierności oraz uczciwości. 4. Kształcenie odpowiedzialności za przyjęte postawy życiowe. 	wychowawca, pedagog, nauczyciele
Cel 3. Rozwijanie wartościowych postaw społecznych i obywatelskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyrabianie poprawnego stosunku do otoczenia i współodpowiedzialność za wyniki działań 2. Wyrabianie umiejętności współdziałania w klasie, szkole i pracy. 3. Ponoszenie odpowiedzialności za cudzą 4. i społeczną własność. 5. Korygowanie niewłaściwych postaw, nawyków oraz przyzwyczajzeń. 6. Pielęgnowanie wartościowych uczuć: koleżeństwa, przyjaźni, życzliwości itp. 	pedagog, wychowawca, psycholog nauczyciele, pedagog, opiekun Samorządu Uczniowskiego, dyrektor
Cel 4. Edukacja prozdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych. 2. Kształtowanie nawyków aktywności ruchowej i umysłowej. Zapoznanie z zachowaniami sprzyjającymi i zagrażającymi zdrowiu. 3. Zasady racjonalnego żywienia w różnych okresach życia. 4. Uświadamianie zmian fizycznych i psychicznych okresu dojrzewania. 	wychowawca, nauczyciele, pedagog, lekarz, pielęgniarka, rodzice, dyrektor

	5. Wdrażanie programów profilaktycznych.	
Cel 5. Kształtowanie człowieka kulturalnego, świadomie uczestniczącego w życiu kulturalnym.	<ol style="list-style-type: none">1. Zachęcanie do uczestnictwa w uroczystościach i życiu kulturalnym.2. Umiejętność korzystania z różnorodnych źródeł informacji.3. Kształcenie umiejętności poprawnego i kulturalnego wypowiedzania się.4. Rozbudzanie odpowiedzialności za swój rozwój intelektualny.5. Kształcenie postawy obowiązkowości i punktualności.6. Edukacja teatralna.7. Przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego uczestniczenia w kulturze.8. Kształtowanie postaw szacunku dla polskiego i europejskiego dziedzictwa kulturowego w związku z globalizacją kultury masowej.9. Kształcenie i utrwalenie nawyków kulturalnego obcowania z książkami i innymi nośnikami informacji.	nauczyciele, dyrektor, wychowawca, bibliotekarz, opiekun Samorządu Uczniowskiego,

<p>Cel 6. Profilaktyka selektywna: dostarczanie rzetelnej, obiektywnej wiedzy o zagrożeniach – kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu ryzykownych zachowań</p>	<p>1. Etapy procesu uzależniania od nikotyny. 2. Palenie papierosów-jak sobie radzić z presją środowiska. Znaczenie asertywności w walce z nałogiem nikotynowym: - odmawianie w sytuacji nacisku grupowego, - uczenie się zachowań stanowczych. 3. Szkodliwy wpływ alkoholu na organizm człowieka. Natychmiastowe i odroczone skutki nadużywania alkoholu propozycji związanej z nadużywaniem alkoholu. 4. Jak reagować na zjawisko przemocy? Instytucje zajmujące się problemami przemocy. Procedura Niebieskiej Karty. 5. Pomoc uczniom, przejawiającym zachowania agresywne. 6. Poznawanie zagrożeń cywilizacyjnych - uzależnienie od Internetu.</p>	<p>wychowawca, pedagog, nauczyciele, terapeuta</p>
<p>Cel 7. Profilaktyka uniwersalna: wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia, wzbudzanie zainteresowań jako alternatywna pozytywna forma działalności zaspokajająca ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.</p>	<p>1. Stworzenie możliwości udziału młodzieży w kołach zainteresowań, zajęciach pozalekcyjnych, wspieranie uczniów uzdolnionych. 2. Wspieranie rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. 3. Uczenie krytycznego spojrzenia na media i reklamy. 4. Wychowanie zdrowotne. 5. Poznawanie zasad racjonalnego odżywiania się, higieny pracy i wypoczynku.</p>	<p>wychowawca, nauczyciele, pedagog</p>

Oczekiwane efekty oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych.

Uczeń:

- poznaje historię kraju, regionu, szkoły,
- ponosi odpowiedzialność za własne czyny,
- odpowiada za przyjęte postawy życiowe,
- rozwija wartościowe postawy społeczne,
- ponosi odpowiedzialność za wybrany styl życia,
- wykazuje postawę patriotyczną.

Cele i zadania wychowawcze w klasach trzecich

Cel ogólny wychowania: Kształtowanie przedsiębiorczości w sferze życia zawodowego.

Cele	Zadania	Osoba odpowiedzialna
Cel 1. Kształtowanie postawy zawodowej	1. Kształtowanie etyki zawodowej: - tajemnica zawodowa, - dobro klienta, - odpowiedzialność (cywilna, karna, zawodowa).	wychowawca, kierownictwo szkoły, pedagog, nauczyciele
Cel 2. Kształtowanie umiejętności oceny swoich działań	1. Sposoby oceny efektów własnych działań i umiejętność wyciągania wniosków na przyszłość.	wychowawca, nauczyciele, pedagog
Cel 3. Kształtowanie postawy gotowości do dalszego kształcenia lub podjęcia pracy zawodowej.	1. Kształcenie umiejętności uczenia się i zdobywania informacji. 2. Przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji o dalszym kształceniu. 3. Cele długo- i krótkoterminowe – umiejętność wyznaczania i realizacja. 4. Orientacja zawodowa. 5. Planowanie dalszej edukacji. 6. Wyznaczanie ścieżki kariery zawodowej.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog
Cel 4. Kształtowanie umiejętności publicznego wypowiedzania się	1. Kształtowanie umiejętności publicznego prezentowania swojej osoby: - autoprezentacja, - zachowania asertywne, - wypowiedzanie sądów, opinii, - podejmowanie decyzji.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog

<p>Cel 5. Pomoc w usamodzielnianiu się</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie aktywnej postawy na rynku pracy. 2. Przygotowanie do podjęcia pracy. 3. Współpraca z lokalnym Urzędem Pracy. 4. Uświadomienie możliwości dalszego kształcenia, doksztalcania, przekwalifikowania się. 	<p>pedagog, wychowawca</p>
<p>Cel 6. Kształtowanie umiejętności podejmowania ważnych decyzji życiowych związanych z planowaniem życia rodzinnego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw odpowiedzialności, akceptacji i szacunku wobec ciała i płci. 2. Kształtowanie właściwych postaw wobec rodzicielstwa i związanej z nią płodności. 3. Zachęcanie uczniów do odpowiedzialnego podejścia do miłości, wierności oraz uczciwości. 4. Kształcenie odpowiedzialności za przyjęte postawy życiowe. 	<p>wychowawca, nauczyciele, pedagog</p>
<p>Cel 7. Profilaktyka selektywna: dostarczanie rzetelnej, obiektywnej wiedzy o zagrożeniach – kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu ryzykownych zachowań</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alkoholizm w rodzinie – współuzależnienie, schemat postępowania. 2. Asertywność w sytuacji pojawienia się propozycji związanej z nadużywaniem alkoholu. 3. Drobne przestępstwa – odpowiedzialność karna. 4. Podstawowe informacje o sektach. 	

Oczekiwane efekty oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych:

Uczeń:

- odpowiada za prezentowaną postawę życiową,
- odpowiada za właściwą ocenę efektów pracy,
- posiada umiejętność publicznego wypowiedzania się,
- jest przygotowany do pełnienia roli pracownika,
- rozumie sens dalszego kształcenia się, doksztalcania i przekwalifikowania się.

VIII. Sposoby i formy realizacji zadań

Powinności wychowawcze nauczycieli

Szkoła realizuje swoje funkcje wychowawcze poprzez pracę wszystkich pracowników szkoły, a w szczególności:

- dyrektora szkoły,
- nauczycieli,
- wychowawców klas, którzy koordynują wychowanie w klasie,
- pedagoga szkolnego,
- pracowników obsługi i administracji.

Do obowiązków wszystkich nauczycieli w zakresie pracy wychowawczej należy:

- przyjmowanie za podstawę wychowania uniwersalnych zasad etyki,
- kształcenie i wychowanie uczniów w umiłowaniu Ojczyzny i poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i przekonań religijnych,
- przygotowanie uczniów do wypełnienia obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości, wolności, szacunku dla pracy i odpowiedzialności,
- zapobieganie przejawom patologii społecznej wśród uczniów,
- organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- upowszechnienie wśród uczniów wiedzy ekologicznej, kształtowanie właściwych postaw wobec problemów ochrony środowiska,
- opieka wychowawcza w czasie wycieczek szkolnych, imprez, uroczystości, konkursów,
- prowadzenie dyżurów międzylekcyjnych,
- dbanie o etykę i godność zawodu nauczyciela,
- kształtowanie atmosfery życzliwości w stosunkach międzyludzkich,
- kierowanie się w swych działaniach dobrem uczniów i troską o ich zdrowie,
- sprawiedliwe traktowanie wszystkich uczniów, bezstronność i obiektywizm w ocenianiu osiągnięć uczniów,
- szanowanie godności osobistej ucznia,
- dbanie o poprawność językową i bezbłędną pisownię w wypowiedziach własnych
- i uczniów.

Wszyscy nauczyciele są zobowiązani do udzielania rodzicom informacji na temat osiągnięć dydaktycznych i zachowania ich dzieci, a także do uczestnictwa w rozmowach lub zebraniach z rodzicami (na prośbę rodziców, wychowawcy lub polecenie dyrektora szkoły).

Każdy oddział powierza się szczególnej opiece wychowawczej nauczycielowi zwanemu dalej „*wychowawcą*”.

Do obowiązków wychowawcy należy w szczególności:

- wypełnianie zadań opiekuńczych,
- poznanie osobowości ucznia – w tym jego zdolności i zainteresowań, oraz podejmowanie działań wzbudzających pozytywne motywacje do ich rozwijania,
- organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- integrowanie zespołu klasowego współdziałanie z:

- domem rodzicielskim – utrzymywanie bieżących kontaktów z rodzicami, organizacja minimum 4 zebrań z rodzicami, a w razie potrzeby zapraszanie rodziców indywidualnie do szkoły,
 - pedagogiem szkolnym, wszystkimi nauczycielami uczącymi w klasie,
 - bibliotekarzem,
 - instytucjami współpracującymi ze szkołą (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, TPD, MDK i inne),
- diagnozowanie przyczyn trudności wychowawczych i niepowodzeń dydaktycznych i podejmowanie środków zaradczych,
- prowadzenie dokumentacji wychowawczej w tym: tworzenie i realizowanie planu wychowawczego klasy (wychowawca jest zobowiązany stworzyć plan wychowawczy klasy wraz z uczniami i rodzicami),
- wychowawca ma obowiązek zapoznać uczniów i rodziców z założeniami Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki (przedstawić założenia, przypominać je w miarę potrzeb, wywiesić założenia programów w widocznym miejscu).

Powinności wychowawcze organów wewnątrzszkolnych

Rada Pedagogiczna:

- planowanie i organizowanie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej,
- semestralne i roczne analizowanie, ocenianie stanu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacyjnych i materialnych warunków pracy szkoły,
- kształtowanie postaw obywatelskich, etycznych, zawodowych swoich członków zgodnie z Konstytucją i Powszechną Deklaracją Praw Człowieka,
- organizowanie wewnątrzszkolnego samokształcenia i upowszechnianie nowatorstwa pedagogicznego,
- współpraca z rodzicami i opiekunami uczniów,
- podejmowanie uchwał w sprawie skreślenia z listy uczniów,
- zatwierdzanie szkolnych regulaminów wewnętrznych,
- opracowywanie przez zespół wychowawczy działający w ramach rady pedagogicznej jednolitych dla wszystkich uczniów szkoły kryteriów ocen zachowania, dyscyplinowanie zachowania i postępowania uczniów zgodnie ze statutem szkoły oraz regulaminem wewnętrznym Szkoły.

Rada Rodziców

- zapewnienie współpracy rodziców ze szkołą poprzez spójne oddziaływanie na i młodzież w procesie dydaktycznym, wychowawczym i opiekuńczym, z uwzględnieniem ich potrzeb zdrowotnych i rozwojowych,
- doskonalenie sposobu organizowania, kształcenia, wychowania i opieki w szkole, rodzinie i środowisku dziecka,
- zaznajamianie rodziców z programem kształcenia, wychowania i opieki, organizacją nauczania oraz wynikającymi z nich zadaniami dla Szkoły i rodziców,
- upowszechnianie wśród rodziców wiedzy o wychowaniu oraz funkcjach opiekuńczo-wychowawczych rodziny,

- pozyskiwanie rodziców do czynnego udziału w realizacji zadań wychowawczych i opiekuńczych szkoły oraz udzielanie w tym zakresie pomocy Szkole,
- tworzenie właściwego klimatu i warunków materialnych do funkcjonowania Szkoły,
- przedstawianie dyrektorowi szkoły, radzie pedagogicznej oraz organowi prowadzącemu szkołę opinii w istotnych sprawach dotyczących Szkoły,
- dokonywanie własnej oceny pracy szkoły i przedstawianie jej władzom Szkoły oraz organom nadzorującym pracę Szkoły,
- zgłaszanie do dyrektora i rady pedagogicznej Szkoły wniosków i opinii dotyczących wszystkich spraw Szkoły,
- współudział w bieżącym i perspektywicznym programowaniu pracy Szkoły,
- pomoc w doskonaleniu warunków i organizacji pracy Szkoły,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym,
- udzielanie pomocy finansowej samorządowi uczniowskiemu oraz innym organizacjom młodzieżowym i społecznym działającym na terenie Szkoły,
- uczestniczenie w planowaniu wydatków szkolnych z przyznanego szkole budżetu,
- podejmowanie działań na rzecz pozyskiwania dodatkowych środków finansowych dla Szkoły, zwłaszcza na działalność opiekuńczo-wychowawczą,
- współudział w organizowaniu zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- współudział w działalności szkoły na rzecz ochrony zdrowia uczniów oraz podnoszenia poziomu higieny,
- współudział w przyznawaniu uczniom stypendiów oraz innych form pomocy materialnej.

Samorząd Szkolny

- uczestniczenie młodzieży w samodzielnym rozwiązywaniu problemów społeczności uczniowskiej oraz współdziałanie z nauczycielami w realizacji celów wychowawczych Szkoły,
- rozwijanie demokratycznych form współpracy między uczniami a nauczycielami,
- kształtowanie samorządności, tworzenie warunków do aktywności, samokontroli i samodyscypliny,
- współudział w pomocy koleżankom i kolegom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- inspirowanie prac na rzecz szkoły i środowiska,
- dbałość o estetyczny wygląd Szkoły,
- organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom mającym trudności w nauce, w domu i środowisku,
- wzbogacanie i rozwijanie tradycji Szkoły oraz dbałość o jej dobre imię.

Opiekun Samorządu Szkolnego

- udzielanie pomocy w realizacji przyjętych przez Samorząd zadań,
- zapewnienie niezbędnych warunków organizacyjnych do samorządowej działalności młodzieży,
- czuwanie nad właściwą działalnością Samorządu, a zwłaszcza jego sekcji oraz nad właściwym dysponowaniem funduszami Samorządu,

- informowanie młodzieży o uchwałach Rady Pedagogicznej dotyczących spraw uczniowskich,
- inspirowanie nauczycieli oraz wychowawców klas do współpracy z Samorządem Uczniowskim oraz wspieranie go w zakresie jego działalności,
- uczestniczenie w ocenie pracy Samorządu Uczniowskiego dokonywanej przez dyrekcję Szkoły i Radę Pedagogiczną.

IX. Zadania opiekuńcze szkoły

Szkoła pełni funkcje opiekuńcze poprzez działalność:

- wychowawców klas,
- pedagoga szkolnego,
- pielęgniarki szkolnej,
- Rady Rodziców (Rady Szkoły w przypadku jej utworzenia),
- organizacji uczniowskich działających na terenie Szkoły.

Szkoła sprawuje opiekę nad uczniami m.in. poprzez:

- udzielanie pomocy psychologicznej i pedagogicznej,
- stwarzanie odpowiednich warunków nauczania i pobytu uczniom niepełnosprawnym, organizowanie pomocy materialnej dla uczniów, wspólnie z Radą Rodziców, Samorządem Uczniowskim i Pedagogiem Szkolnym,
- opiekę pielęgniarską,
- udzielanie pomocy, rad i wskazówek uczniom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych,
- organizowanie niezbędnej opieki i pomocy materialnej dla uczniów wspólnie z Radą Rodziców, Samorządem Uczniowskim i Pedagogiem Szkolnym,
- utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami (opiekunami) w sprawach postępów w nauce i zachowania się uczniów,
- troskę o uczniów z Domu Dziecka i rodzin zastępczych, systematyczny kontakt z ich opiekunami.

X. Zasady współpracy z instytucjami wspomagającymi działania wychowawcze szkoły.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna:

- kierowanie uczniów z trudnościami szkolnymi oraz zaburzeniami emocjonalnymi na badania pedagogiczno-psychologiczne,
- przekazywanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej opinii o kierowanych na badania uczniach,
- konsultacje z pracownikami w/w poradni w sprawie działań wobec uczniów będących w szczególnie trudnych sytuacjach emocjonalnych,
- informowanie wychowawców i nauczycieli o zaleceniach poradni wobec przebadanych uczniów,
- kierowanie rodziców i uczniów na indywidualne rozmowy z pracownikami poradni,

- organizowanie planu zajęć szkolnych uczniom, którzy realizują indywidualny tok nauki,
- udział uczniów w zajęciach terapeutycznych dostosowanych do ich potrzeb.

Policja, Straż Miejska:

- pogadanki dla młodzieży w ramach działań prewencyjnych,
- wspólne działania wobec uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- interwencje w domach uczniów – rozpoznawanie sytuacji rodzinnej ucznia.

Poradnie uzależnień:

- kierowanie uczniów uzależnionych na terapię lub w razie konieczności na leczenie,
- organizowanie spotkań z młodzieżą i rodzicami.

Dom Dziecka:

- przepływ informacji o sytuacji dzieci w domu dziecka,
- omawianie form pomocy dzieciom z domu dziecka i ustalanie wspólnych działań wychowawczo opiekuńczych.

Sąd Rodzinny:

- współpraca z kuratorami uczniów – informowanie o sytuacji uczniów w szkole, ustalanie wspólnych działań opiekuńczo-wychowawczych,
- kierowanie do sądu spraw uczniów zagrożonych demoralizacją ze strony rodziny.

PCK:

- działania na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- wywiady środowiskowe w domach uczniów przeprowadzone przez pracowników PCK.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- przepływ informacji o sytuacji emocjonalno-prawnej uczniów w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i emocjonalno-prawnej,
- wywiady środowiskowe w domach uczniów – współpraca z rodziną,
- udzielanie porad uczniom i ich rodzinom w sytuacjach, gdy w rodzinie istnieje problem przemocy związany z uzależnieniem,
- współpraca z ofiarami przemocy w rodzinie,
- wspólne oddziaływania psychopedagogiczne na uczniów,
- udział pedagoga szkolnego w warsztatach i szkoleniach organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

XI. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

Współpraca szkoły z rodzicami powinna przebiegać według następujących zasad:

- partnerstwa,
- wielostronnego przepływu informacji,
- jedności oddziaływań,
- aktywności i systematyczności.

Formy współpracy z rodzicami:

- spotkania z Radą Rodziców z dyrektorem szkoły,
- klasowe zebrania rodziców,
- spotkania okolicznościowe,
- spotkania z okazji uroczystości i imprez szkolnych (klasowych),
- spotkania indywidualne (konsultacje),
- kontakty korespondencyjne – listy do rodziców, zeszyt korespondencji.

Wychowawca (nauczyciel) w szczególności:

- zapoznaje rodziców z istotnymi dla nich aktami prawa oświatowego (m.in. regulamin oceniania, klasyfikacji i promowania, organizacji roku szkolnego) oraz ustaleniami wewnątrzszkolnymi (regulaminy, kryteria ocen),
- zapoznaje rodziców z zamierzeniami dydaktyczno-wychowawczymi Szkoły, bieżąco i rzetelnie informuje uczniów i ich rodziców o wynikach w nauce uczniów i ewentualnych zagrożeniach niepowodzeniami dydaktycznymi,
- udziela porady pedagogicznej rodzicom w sprawach wychowania, przekazuje wnioski komisji ds. poprawy współpracy z rodzicami.

Prawa i obowiązki uczniów

Uczeń jako członek społeczności szkolnej korzysta z praw gwarantujących mu pełne poszanowanie godności, rozwijania intelektu i zainteresowań oraz współdecydowania w sprawach organizacji życia szkoły.

Do Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych przyjmowani są uczniowie zgodnie z zasadami rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.

Prawa i obowiązki uczniów oraz zasady nagradzania i karania zawarte są w opracowanym z udziałem przedstawicieli Samorządu Szkolnego i zatwierdzonym Statucie Szkoły.

Jednym z elementów Statutu Szkoły jest Wewnątrzszkolny System Oceniania zawierający tryb ustalania ocen z zachowania.

XII. Kryteria efektywności działań wychowawczych i opiekuńczych

Szkoła analizuje efektywność pracy profilaktyczno – wychowawczej poprzez:

- bezpośrednią rozmowę z uczniami i rodzicami, wywiady, dyskusje, wnikliwą obserwację uczniów, spotkania szkolnego zespołu wychowawczego (wymiana uwag, spostrzeżeń oraz własnych doświadczeń w zakresie pracy wychowawczej),
- analizę dokumentów szkolnych :
 - dzienników lekcyjnych i dziennika pedagoga szkolnego oraz dziennika pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
 - zestawień wyników klasyfikacji śródrocznej i rocznej,
 - raportów z mierzenia jakości pracy szkoły,
 - arkuszy hospitacyjnych,
 - arkuszy analizy pracy własnej,
 - sprawozdań z realizacji planu pracy wychowawczej klas,
 - sprawozdań z realizacji planu pracy komisji przedmiotowych i zadaniowych,
 - sprawozdań z realizacji planu pracy pedagoga szkolnego,
 - sprawozdań z realizacji planu pracy samorządu uczniowskiego.
 - dokumentacji konkursów szkolnych i pozaszkolnych,
 - ankiety przeprowadzone wśród uczniów,
 - notatki z rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
 - ewaluacja pracy wychowawczej prowadzona przez wychowawców klas.

XIII. Ewaluacja

Realizacja Programu wychowawczego wymaga monitoringu oraz ewaluacji działań. Monitoring pozwala określić stopień osiągania poszczególnych celów wychowawczych i polega na zestawianiu działań z planem i sygnalizowaniu konieczności ewentualnych korekt.

Ewaluacja zadań polega na:

- końcowym zestawieniu wyników działań z oczekiwanymi kryteriami sukcesu,
- ocenie procesu, a więc przebiegu dochodzenia do celu w realizacji zadań.

Aby właściwie ocenić stopień realizacji zadań wynikających z założeń Programu Wychowawczego ewaluację należy podzielić na 3 etapy:

Etap I ewaluacji (wrzesień)

1. Określenie priorytetów w roku szkolnym.
2. Ustalenie, kto i kiedy dokona ewaluacji.
3. Wybór narzędzi do zbierania informacji.

Etap II ewaluacji (maj):

1. Zbieranie danych .
2. Opracowanie i analiza danych.
3. Przygotowanie i przedstawienie raportu wszystkim podmiotom szkoły.

Etap III ewaluacji(czerwiec)

1. Podjęcie decyzji o zmianach w Programie Wychowawczym i przeprowadzenie tych zmian.

Zwyczaje, obrzędy i ceremoniał szkolny.

Uroczyste obchody:

- rocznicy wybuchu II wojny światowej (IX),
- Święto Szkoły – (30.IX)
- Narodowy Dzień Niepodległości 11 listopada

- rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja (3.V),
- Dnia Edukacji Narodowej (14.X),
- Jasełka (XII),
- Wigilijne spotkanie (XII),
- Wielkanoc (III/IV).

Uczestnictwo młodzieży w imprezach szkolnych:

- integracja klas pierwszych (IX - X),
- Pierwszy Dzień_ Wiosny (21 III),
- Gala Młodzi Zdolni (1 VI),
- uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
- uroczyste pożegnanie klas maturalnych,
- studniówki,
- coroczne wystawy stroików świątecznych,
- klasowe wigilie,
- działalność charytatywna na rzecz potrzebujących – zbiórki,
- Dzień Kobiet,
- Dzień Chłopaka,
- wybory do samorządu uczniowskiego.